

Vesna Božić Drljača

Državni arhiv u Osijeku
Kamila Firingera 1
Osijek

PROJEKTNA DOKUMENTACIJA FONDA SKUPŠTINA OPĆINE OSIJEK, DRŽAVNOGA ARHIVA U OSIJEKU

UDK 930.253:711.4(497.5 Osijek)

Stručni rad

U članku je prikazan rad na seriji projektne dokumentacije arhivskoga fonda HR-DAOS-73 Skupština općine Osijek. Projektnu dokumentaciju predala je Osječko-baranjska županija, odnosno Ured župana–pisarnica. Preuzeto gradivo nastalo je radom Odjela za komunalne i građevinske poslove Općinske skupštine Osijek, Općinskoga sekretarijata za komunalne i građevinske poslove (Odsjek za urbanizam) te Komiteta za urbanizam, građevinsko stambene poslove i komunalne poslove. Projektna dokumentacija nastala je 1963.–1989. godine. To je razdoblje obilježeno kao razdoblje kvalitetnijega planskog razvoja grada Osijeka te utjecaja novih ekonomskih kretanja i industrijalizacije na ovom prostoru, kao i izrađenih i prihvaćenih regulacijskih planova za grad Osijek. Sredinom 20. stoljeća započinje sustavna gradnja cijelih uličnih nizova i blokova kuća, što postaje konstanta osječkoga urbanizma.

Projektna dokumentacija fonda Skupštine općine Osijek rezultat je upravne procedure s ishodom lokacijske, građevinske i uporabne dozvole za stvarno izvedenu građevinu, za razliku od projektne dokumentacije drugih fondova (npr. HR-DAOS-72 Zavoda za urbanizam i izgradnju općine Osijek), gdje građevni objekti nisu morali biti izvedeni i mogli su ostati samo na razini idejnoga rješenja.

***Ključne riječi:** Skupština općine Osijek, projektna dokumentacija, stambeni objekti, javni objekti, infrastruktura*

Planiranje razvoja grada Osijeka u drugoj polovici 20. Stoljeća

Snažniji i kvalitetniji planski razvoj grada Osijeka započeo je pokraj 19. stoljeća. Važnu ulogu imali su gradska služba, koja je pratila gradnju, zakonska regulativa, gradski građevni redovi, regulacijski planovi, kao i generalni urbanistički planovi. Tijekom 20. stoljeća izrađeno je i prihvaćeno šest regulacijskih planova: 1912., 1933./34., 1947./48., 1960., 1975. i 1988. godine.¹

Godine 1960. izrađen je Urbanistički plan, a to je razdoblje zabilježeno kao razdoblje izrazito velike deagrarizacije i urbanizacije. Težilo se ekonomičnoj i racionalnoj gradnji, koja traži veću koncentraciju stanovnika na određenom području te bolje iskorištavanje infrastrukture. Grad je određen kao funkcionalno-prostorna cjelina, gdje su pojedine gradske funkcije odvojene (stanovanje, rad, promet i rekreacija) u zasebne

---

¹ Tihomir Jukić, Srećko Pegan, *Prostorni i urbanistički razvoj Osijeka, Kritika i prijedlozi*, Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet, Zagreb, 2001., str. 41–68.

prostore. Organizacija grada dijelila je grad u tzv. mikrorajone – stambene zajednice s vlastitim podcentrom, koji je trebao udovoljavati društvenim, kulturnim, komercijalnim, zdravstvenim i servisnim potrebama stanovnika. Taj plan bio je školski primjer organizacije prometa u gradu 1960-ih godina s tipičnom organizacijom na »mikrorajone« kao osnovne gradske jedinice.²

Nakon njega slijedio je Generalni urbanistički plan Osijeka 2000 iz 1972.–1975. godine.³ Plan je nastao zbog predviđenoga ekonomskog i demografskog rasta tijekom planskoga razdoblja do 2000. Predviđen je prelazak na lijevu obalu Drave, odnosno stvaranje novih gradskih središta, koji bi ujedinili lijevu i desnu obalu Drave. Planirane su i dvije velike radno-gospodarske zone u istočnom i zapadnom dijelu grada, kao i južna i sjeverna obilazna prometnica sa svim svojim priključcima. Tim planom učinjen je korak dalje od prethodnih, jer se njime osmišljava i gradsko tkivo, odnosno gradska struktura.

Njegovom provedbom ostvarena je južna obilazna cesta, koja je rasteretila grad od poslovnoga prometa, kao i radne zone na ulazima u grad te osmišljeni rekreacijski centri. Ostala je još uvijek neostvarena ideja rekonstrukcije i gradnje novoga sustava željeznice. Prema organizaciji i konceptu toga Generalnog urbanističkog plana Osijeka 2000 prevladavalo je mišljenje stvaranja »vizionarskog idealnog grada« ili grada želja. Pješački most izveden je na drugom mjestu u odnosu na plan, a trebao je povezati Tvrđu s rekreacijskim centrom »Copacabana«.

Godine 1988. Zavod za urbanizam i izgradnju grada Osijeka izradio je Generalni urbanistički plan grada Osijeka. Prema njemu svi novoplanirani sadržaji nalaze se unutar triju kategorija: rad, stanovanje i rekreacija. Tim je također planirano širenje grada na lijevu obalu Drave, a rijeka Drava našla bi se u središtu samoga grada, dok bi lijeva obala Drave bila planirana za sport i rekreaciju, a stambene zone izlazile bi na obalu Drave na prostoru sjeverno od Zimske luke i Podravlju. Plan je dovršen neposredno prije Domovinskoga rata 1990. godine

Organizacija grada u gradske rajone

U Osijeku je do sredine 20. stoljeća prevladavao *individualni način stanovanja u prizemnim stambenim objektima*. Takav način stanovanja valjalo je izmijeniti, što je zahtijevalo novu organizaciju grada, ekonomičnu i racionalnu izgradnju koja je tražila veću koncentraciju stanovnika na određenom području, te bolju i potpuniju uporabu gradske infrastrukture. Takav grad Osijek nije pokazivao elemente racionalne i ekonomične izgradnje. Osobito je bilo karakteristično okupljanje gradskih funkcija u užem središtu grada. Posljedica je to naslijeđene urbanizacije, koja se očitovala u nesrazmjernoj izgradnji i većoj koncentraciji stanovnika u pojedinim gradskim dijelovima. Retfala, Industrijska četvrt, Novi grad i Donji grad smatrani su inferiornim dijelovima grada. Analizirajući prostorne mogućnosti pojedinoga gradskog područja, mikrogeografske uvjete, postojeći i novoplanirani prometni plan te mogućnosti gravitacije stanovnika na prostoru grada, bilo je organizirano šest rajona, koji su djelovali kao cjelovita gradska područja s određenom prostornom veličinom i brojem stanovnika te rajonskim centrima. Urbanističkim planom provedena je organizacija grada na šest rajona u obliku organizacijskih centara, i to:

I. rajon – Gornji grad

II. rajon – Tvrđa

III. rajon – Donji grad

---

² Tihomir, Jukić-Srečko Pegan, nav. dj., str. 51.

³ Tihomir, Jukić-Srečko Pegan, nav. dj., str. 53.

IV. rajon – Industrijska četvrt

V. rajon – Novi grad

VI. rajon – Sjever.

Osijek je ostao uglavnom prizemni grad bez ekonomičnoga iskorištavanja komunalne infrastrukture i gradskoga zemljišta. Postojeća građevna struktura pokazuje da se grad razvijao pretežito u blokovskom sustavu. Individualna izgradnja duž ulica s dubokim i nesrazmjernim parcelama davala je gradu specifično obilježje. U gradu se razvio prizeman tip izgradnje u nizu, koji vuče korijenje iz *slavonske ruralne arhitekture*.⁴ U poslijeratnom razdoblju prešlo se na izgradnju slobodnostojećih objekata, ali se ona ubrzo napustila i nastavila ponovnom blokovsko-koridorskom izgradnjom. Struktura izgradnje bila je ovisna o planiranoj gustoći stanovanja, predviđenoj visini izgradnje kao i kompoziciji grada u cjelini.

U okvirima urbanističkoga plana u Osijeku planirani su sljedeći načini izgradnje:

- individualna (tip jednodomke i dvodomke), P i P+1
- individualna (nizovi), P i P+1
- miješana izgradnja (nizovi i slobodnostojeći), P+1
- blokovi (kolektivni), jednoetažni i višeetažni
- blokovi i nizovi (kolektivni), višeetažni
- miješana izgradnja (kolektivni i slobodnostojeći), višeetažni
- miješana (kolektivni tornjevi), višeetažni.

Planirani razvoj grada Osijeka temelji se na geopolitičkom položaju, demografiji, gospodarstvu, obilježjima prostora i identitetu grada, kontinuitetu razvoja grada, zaštiti graditeljskoga naslijeđa, zaštiti okoliša i prirode, zadovoljavanju budućih potreba grada i realnosti provedbe prostorno planskih rješenja.⁵

Projektna dokumentacija Skupštine općine Osijek 1963.–1989. – rad na arhivskom fondu

Prije preuzimanja projektne dokumentacije Skupštine općine Osijek dio gradiva projektne dokumentacije koja se odnosi na grad Osijek već se nalazila unutar nekoliko fondova javne uprave nakon 1945. godine, i to: *HR-DAOS-64 Skupštine kotara Osijek (1945.-1967.)*, *HR-DAOS-73 Skupštine općine Osijek (1958.-1990.)*⁶ i *HR-DAOS-72 Zavodu za urbanizam i izgradnju općine Osijek (1963.-1976.)*.

U fondu HR-DAOS-73 Skupština općine Osijek gradivo serije projektne dokumentacije predala je Osječko-baranjska županija, odnosno Ured župana (pisarnica) prema primopredajnom zapisniku od 22. 1. 1999. u količini od oko 200 dužnih metara, bez ikakva popisa i evidencija.

⁴ Radovan Mišćević, nav. dj., str. 56–57.

⁵ Tihomir Jukić, Srećko Pegan, nav. dj., str. 134.

⁶ Fond Skupština općine Osijek vođen kao jedan fond i tako upisan u sljedeće evidencije i pomagala:
- Sumarni inventar Skupštine općine Osijek (1958-1968), Osijek, 1997., arhivistica Nada Jelečanin
- Vodič Historijskog arhiva u Osijeku, Osijek, 1987.; br.18. (73) Skupština općine (Općina) Osijek (1958-), 1958.–1969., str. 33.
- Arhivski fondovi i zbirke u SFRJ, SR Hrvatska, Beograd, 1984.; (73) Skupština općine (Općina) Osijek (1958-), 1958.–1968., str. 174

Preuzeto projektno gradivo nisu pratile nikakve registraturne evidencije, a niti je sačuvan prvobitni poredak. Stvaratelj je iz njemu poznatih razloga izdvojio projektnu dokumentaciju iz prvobitnoga konteksta, ali nije uspostavio novi poredak, niti je stvorio evidencije koje bi mogle pomoći pri obradi i sređivanju. Moguće je zaključiti kako nije bio svjestan vrijednosti gradiva projekne dokumentacije.

Detaljnijim uvidom u preuzeto gradivo utvrđeno je postojanje projektne dokumentacije Odjela za komunalne i stambene poslove općinske skupštine Osijek, Općinskoga sekretarijata za komunalne i građevinske poslove (Odsjek za urbanizam) te Komiteta za urbanizam, građevinarstvo, stambene i komunalne poslove općine Osijek.

Projektna dokumentacija nastala je 1963.–1989. godine.

Projektna dokumentacija odnosi se na stambene projekte, projekte javnih objekata i projekte infrastrukture. U projektima javnih objekata objekti su grupirani prema namjeni: crkveni objekti, dječji vrtići, domovi, fakulteti, športski objekti, škole i ugostiteljske radnje. U seriji projektne dokumentacije fonda Skupštine općine Osijek zastupljeni su svi dijelovi grada Osijeka – Gornji i Donji grad, Retfala, Industrijska četvrt, Jug I. i Jug II., Blok centar I. i II., Sjenjak i dr. Projektna dokumentacija poslužila je kao prilog zamolbama za ishodaenje lokacijskih, građevinskih i uporabnih dozvola.

Nakon uvida u preuzeto gradivo serije projektne dokumentacije pristupilo se izradi plana sređivanja fonda:

U I. fazi rada pristupilo se izdvajanju gradiva drugih stvaratelja. Tijekom obrade i sređivanja serije projektne dokumentacije fonda Skupštine općine Osijek pronađeno je i gradivo drugih fondova: HR-DAOS-64 Kotarski narodni odbor Osijek, HR-DAOS-67 Gradski narodni odbor Osijek, HR-DAOS-1846 Ured za katastar i geodetske poslove Osijek i Komisija za porijeklo narodne imovine. Pronađeno je gradivo u količini od oko 20 dužnih metara i potječe 1945.–1989. godine.

U II. fazi rada pristupilo se oblikovanju i razvrstavanju na osnovne podserije:

- stambeni objekti
- javni objekti
- objekti infrastrukture.

Gradivo projektne dokumentacije sređeno je prema novom redosljedu (poretku) uspostavljenom u Arhivu. Raspored podserija u seriji projektne dokumentacije izveden je prema lokaciji ili namjeni objekta.

U III. fazi pristupilo se obradi unutar podserija i definiranju podpodserija unutar podserije stambeni objekti:

- stambeni objekti u gradu
- stambeni objekti po mjestima (selima).

U IV. fazi slijedilo je oblikovanje tehničkih jedinica i opis. Sva je projektna dokumentacija odložena u fascikle s klapnama s novom signaturom fonda.

Prilikom arhivističke obrade i sređivanja došlo je do izlučivanja duplikata i triplikata projektne dokumentacije u količini od 27 dužnih metara.

Veliko značenje i količina projektne dokumentacije (1735 fascikala, odnosno 163 dužna metra dokumentacije) te uspostavljanje novoga poretka zahtijevali su izradu analitičkoga popisa (inventar ima 577 stranica). Za svaku podseriju projekata izrađena su i kazala (po mjestima i predmetna) radi boljega uvida i pregleda, mogućnosti pretraživanja te bržega dolaženja do traženih podataka, a dan je i popis kratica svih investitora objekata.

PODSERIJA STAMBENI OBJEKTI

Najprije se pristupilo obradi i sređivanju *podserije Stambeni objekti* (560 fascikala; 61 dužni metar). Projektna dokumentacija podserije stambenih objekata izrađena je na ozolit kopijama i papiru. Gradivo ove podserije nastalo je 1963.–1989. godine.

Unutar ove skupine navedeni su i manji infrastrukturni objekti lokalnoga karaktera, koji su smješteni unutar točno određenih ulica, trgova, blokova ili prigradskih naselja.

Podseriju stambenih objekata razvrstalo se na *podpodseriju stambenih objekata u gradu* i *podpodseriju stambenih objekata po mjestima (selima)*.

Podpodserija stambeni objekti u gradu

U *podpodseriju stambenih objekata u gradu* (466 fascikala; 51 dužni metar) – stambeni objekti (individualci⁷ ili stambene zgrade) sređeni su i složeni projekti unutar podserije po abecedi ulica te su opisani prema sljedećim elementima: *investitor – objekt/kućni broj – vrsta projekta – godina*. U rubrici *objekti/kućni brojevi* nakon niza uličnih brojeva navedeni su infrastrukturni objekti. Stambeni projekti u gradu, kako smo prethodno naveli, složeni su prema abecedi naziva ulica, naselja, blokova i pritom su zadržani stari službeni nazivi uz navođenje novih u trenutku sređivanja gradiva.

Unutar ove osnovne podjele projekti individualne gradnje složeni su prema kućnim brojevima, a gdje ih nije bilo moguće identificirati, na kraju ulica prema abecednom redosljedu investitora.

Projekti stambenih zgrada unutar naselja i blokova razvrstani su prema oznakama operativne izvedbe i popisani prema tipu zgrade (P+2, P+4, P+8).

Situacije blokova i naselja odložene su u početnim fasciklima tih naselja i blokova (Sjenjak, Jug II., Drvljanik, Vijenac Kraljeve Sutjeske i dr.).

Radi boljega uvida u sadržaj ove cjeline donosi se nekoliko primjera iz obavijesnoga pomagala.

STAMBENI OBJEKTI U GRADU (*Individualni tip gradnje*)

ULICA ADŽIJE BOŽIDARA (Pejačevića Pavla)

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR.	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1001.	AUTOREPARATURA	Stambena prizemnica / 26	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - adaptacija - centralno grijanje	1964. 1962. 1966.
	SABO IVAN	Stan	Glavni projekt: - adaptacija	1962.
	---	Stambena zgrada / 19	Glavni projekt: - nacrt	
	BUJIĆ MILAN I VERA	Stambena zgrada / 33	Glavni projekt: - adaptacija	

⁷ Izraz »individualci« preuzet je prema postojećem Sumarnom inventaru Skupštine općine Osijek (1958-1968) (izradila ga je arhivistica Nada Jelečanin 1987. godine), a odnosi se na individualni tip gradnje za razliku od višeetažne gradnje.

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR.	VRSTA PROJEKTA	GODINA
	GRADSKI NARODNI ODBOR OSIJEKA	Cesta i pješačke staze	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	
	ELEKTROSLAVONIJA	Trafostanica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1962.
VIJENAC ANDRIĆA IVE (Vijenac Bukovca Vlahe)				
	SIZ ZA URBANIZAM I KOMUNALNE DJELATNOSTI	Vodovodna mreža	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1980.
BAKULIĆEVO NASELJE bb (Prešerna Franci, Hotzendorfera Huga Conrada)				
	ATLIJA GOJKO	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
	BOŠNJAK ANTUN	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
	MARČETIĆ LJUBICA	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
		Garaža	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
	ŠOŠIĆ ČEDOMIR	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
	VUKOSAVLJEVIĆ SOFIJA	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
		Garaža	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
	SIZ ZA CESTE	Ceste	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	VODOVOD Osijek	Vodovod	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
		Kanalizacija	Glavni projekt: - dogradnje	1966.

STAMBENI OBJEKTI U GRADU (višeetažna gradnja)

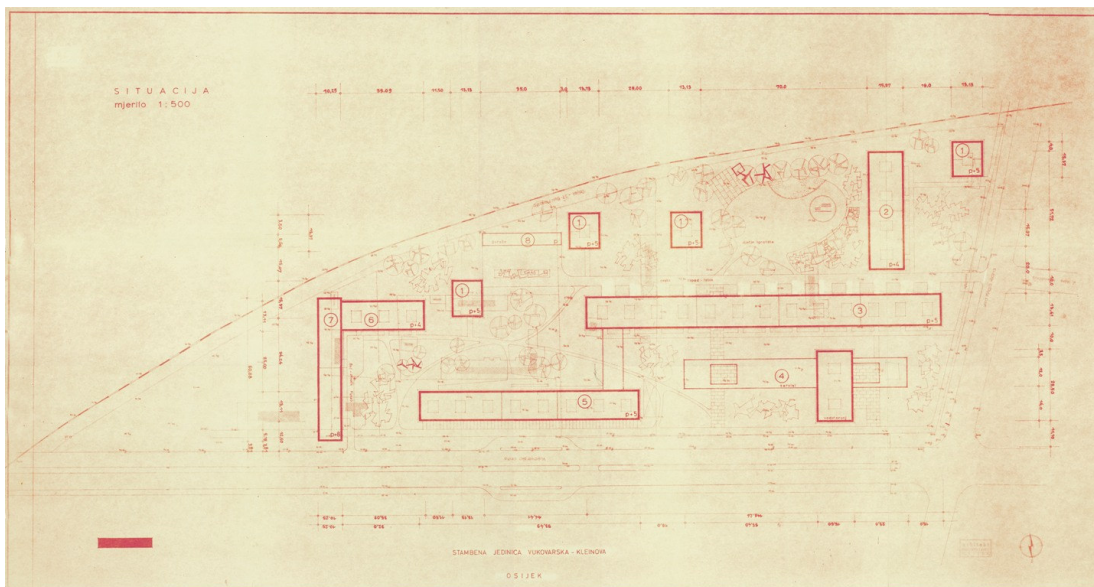
B L O K - C E N T A R

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR.	V R S T A P R O J E K T A	GODINA
1018.	V R A N I C A		- situacije	1964.
		2 A (Stambeno poslovna peterokatnica)	Glavni projekt: - statički račun	1966.
			- arhitektonsko-građevinski dio	1966.
			- električne i gromobranske instalacije	1968.
			- instalacije vodovoda i odvoda	1968.
			- centralno toplovodno grijanje	1968.
			- vatroobrana i odvod	1968.
1019.	- " -	6 A (poslovni P+3)	Glavni projekt: - statički račun	1970.
			- arhitektonsko-građevinski dio	1970.
1020.	- " -		- elektro instalacije	1970.
			- vodovod i odvod	1970.
			- centralno toplovodno grijanje	1970.
		0-9 (stambeno poslovna dvokatnica)	Glavni projekt:	
			- arhitektonski dio	1969.
1021.	- " -		- električne instalacije	1969.
			- vodovod i kanalizacija	1969.
1022.	- " -		- centralno grijanje	1969.
		0-10 (stambeno poslovna četrnaestokatnica)	Glavni projekt: - statički račun	1969.
1023.	- " -		- statički dio	1969.
			- arhitektonski dio	1969.
1024.	- " -	0-9, 0-10	- vodovod i kanalizacija	1969.
			Glavni projekt: - tekstualni dio	1969.
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR.	V R S T A P R O J E K T A	GODINA
1025.	OPĆINSKI FOND ZA STAMBENU IZGRADNJU OSIJEK	11 (stambena četverokatnica)	Glavni projekt: - statički račun	1964.

			- planovi oplate	1964.
			- električne instalacije jake i slabe struje i zajedničkih antenskih uređaja	1964.
			- instalacije vodovoda i kanalizacije	1964.
			- centralno toplovodno grijanje	1964.
			- gromobranske instalacije	1964.
1026.	»TEHNIKA BETON«	11 (stambeno poslovna četverokatnica)	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - planovi oplate - električne i gromobranske instalacije	1969. 1969. 1969.
1027.	- " -		- instalacije centralnog toplovodnog grijanja, unutarnjeg vodovoda i kanalizacije	1969.
		11-17 (stambeno poslovna četverokatnica)	Glavni projekt: - statički račun	1968.
1028.	- " -	11A (stambeno poslovna četverokatnica)	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - električne i gromobranske instalacije	1968. 1968.
			- centralno toplovodno grijanje, vodovod i kanalizacija	1968.
1029.	OPĆINSKI FOND ZA STAMBENU IZGRADNJU OSIJEK	12 (stambena četverokatnica)	Glavni projekt: - arhitektonski dio - građevinski dio - električne instalacije	1964. 1964. 1964.
1030.	- " -		- vodovod i kanalizacija - centralno toplovodno grijanje - gromobranske instalacije	1964. 1964. 1964.
	VRANICA	13 (stambeno poslovna dvokatnica)	Glavni projekt: - idejni dio - tekstualni dio	1967. 1967.
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR.	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1031.	- " -		- statički dio (I., II.)	1967.
1032.	- " -		- arhitektonski dio (I.,II.,III.)	1967.
1033.	- " -		- planovi konstrukcije i armature - elektro,TV i signalne instalacije - vodovod i kanalizacije (I. i II.)	1967. 1967. 1967.

1034.	OPĆINSKI FOND ZA STAMBENU IZGRADNJU OSIJEK	15 (stambena četverokatnica)	Glavni projekt: - statički račun - dopuna statičkog računa i planovi oplate	1965. 1965.
1035.	- " -		- plan oplate i statički račun - statički račun	1965. 1965.
1036.	- " -		- arhitektonsko-građevinski dio	1965.
1037.	- " -		- arhitektonsko-građevinski dio - električne instalacije	1965. 1965.
1038.	- " -		- električne instalacije - vodovod i kanalizacija - toplovodno grijanje - gromobranske instalacije - sheme bravarije i stolarije	1965. 1965. 1965. 1965. 1965.

Stambeno naselje "Vukovarska-Klajnova" u Osijeku – urbanističko rješenje (1963)

Podpodserija stambeni objekti po mjestima (selima)

Podpodserija stambenih objekata po mjestima (selima) izvan grada (94 fascikla; 10 dužnih metara) u kojoj su unutar abecednoga redosljeda mjesta projekti razvrstani prema abecednom redu investitora stambenih objekata. Unutar podpodserije iza stambenih objekata slijede infrastrukturni objekti koji su podignuti u pojedinim mjestima. Projektna dokumentacija ove podpodserije izrađena je na ozolit kopijama i papiru, a nastala je 1963.–1989. godine.

Za navedenu podpodseriju uz analitički popis izrađeno je kazalo i popis kratica. Donosi se nekoliko primjera iz sadržaja ove cjeline.

STAMBENI OBJEKTI PO MJESTIMA

<i>Mjesto: A D A</i>				
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1467.	VOJVODIĆ MILAN	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1965.
<i>Mjesto: ALJMAŠ</i>				
	BABIĆ JOSIP	Vikendica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1971.
	KOVAČ STJEPAN I TEREZIJA	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1963.
	LOVRETIĆ IVAN	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1975.
	PALOŠ JOSIP	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	PEŠUT MILAN I ZRINKA	Stambena vikend kuća	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1969.
	SMOLJO BOŽO	Vikendica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1969.
	STRAHINIĆ SVETOZAR	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1971.
	TOT ANTUN	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1963.
	TURKOVIĆ VJEKOSLAV	Vrtna kuća	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1971.
	VORKAPIĆ DRAGAN	Kuća za odmor	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1978.
<i>Mjesto: BEKETINCI</i>				
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1469.	BAREŠ MARKO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1963.
	KUZMAN JOSIP I MARIJA	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1964.
	SIMIĆ BLAGOJE	Visoko - prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1970.

	OSNOVNA ŠKOLA »IVO LOLA RIBARA« VUKA	Stambena zgrada	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1973.
	<i>Mjesto: ERNESTINOVO</i>			
Fasc. 1507.	INVESTITOR BURIĆ STJEPAN	OBJEKT/KUĆ.BR Stambena prizemnica	VRSTA PROJEKTA Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	GODINA 1965.
	FRIDRIH MIJO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1981.
	JAMBROŠIĆ ROKO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	KOLAR BRANKO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	KOREN STANKO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1968.
	MATERNI ANTUN	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1967.
	MILAS MIRKO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1967.
	PAPEŠ STJEPAN	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1971.
	PAVKOVIĆ DANE	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1964.
	STEVANOVIĆ RADOVAN	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1968.
	ŠIKTENAC STEVO	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1967.
	VIDOVIĆ STJEPAN	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	ŽILIĆ VLADIMIR	Stambena prizemnica	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	FOND ZA CESTE	Cesta br. 2003/III.	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1974.
	MJESNA ZAJEDNICA ERNESTINOVO	Vodovod	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1974.

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/KUĆ.BR	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1508.	ELEKTROSLAVONIJA	TS ⁸ 380/110 kV	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1974.
		Pristupna cesta i armirani betonski most za TS 380/110 kV	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1974.
		Sklonište TS 380/110 kV	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - statički proračun - ventilacije - zaštita od požara i zaštita na radu	1979. 1979. 1979. 1979.
1509.	- " -	TS 110 kVA	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1958.
		Dalekovodni priključak za novu školu	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1969.
		ŽSTS ⁹ 10/0,4 kV za TS 380 kV	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1975.
		ZDV ¹⁰ 10 kV za ŽSTS 10/0,4 kV TS 380 kV	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1975.
		Zgrada TS 380/110 kV	Glavni projekt: - izmjena i dopuna	1978.
	- " -	Kabelski dio voda od TS Osijek II. do TS Ernestinovo	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1976.
		ŽSTS 10/0,4 kV	Glavni projekt: - tehnička dokumentacija - zračni dalekovod za ŽSTS - 4 Ernestinovo	1981. 1981.

PODSERIJA JAVNI OBJEKTI

⁸ TS – trafostanica. U inventaru fonda objašnjenje kratica izrađeno je kao prilog inventarnom popisu.

⁹ ŽSTS – željezna stupna trafostanica.

¹⁰ ZDV – zračni dalekovod.

Druga podserija u cjelini projektne dokumentacije fonda Skupštine općine Osijek jest *podserija javnih objekata* (691 fascikl; 78 dužnih metara), nastala 1963.–1989. godine. Projektna dokumentacija u navedenoj podseriji izrađena je na ozolit kopijama i papiru. U podseriji javnih objekata projekti su grupirani u skupine prema namjeni objekata. Unutar ovih skupina projekti su odloženi prema abecednom redu investitora, a opisani su još: tip objekta i lokacija, vrsta projekta i godina odobrenja građenja objekta. Objekti su prema namjeni razvrstani na crkvene objekte, dječje vrtiće, domove zdravlja, športske objekte, škole, ugostiteljske objekte i poduzeća i dr.

Slijedi nekoliko primjera iz cjeline javnih objekata:

JAVNI OBJEKTI (razvrstani prema namjeni objekata)

C – CRKVENI OBJEKTI

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1648.	Družba Marijinih sestara	Dom sestara Vuka	Glavni projekt: - građevinski dio	1970.
	Kapucinski samostan	Blok-centar	Glavni projekt: - građevinski dio - javna rasvjeta - rekonstrukcija objekta - diobni (situacija)	1966. 1966. 1976. 1965.
			- nadogradnja i dogradnja - nacrti	1978. 1951.
	Rezidencija družbe Isusove	Beogradska ulica 27	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - protupožarna mreža - elektroinstalacije	1975. 1975. 1975.
1649.	RKT župni centar Retfala - Majevička b.b. Osijek		Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - statički račun - elektroinstalacija - vodovod, sanitarije - centralno grijanje	1979. 1979. 1979. 1979. 1979.
1650.	Franjevački samostan	RKT župni ured Jug II. Mljetska ulica 57	Glavni projekt: - građevinski dio - statički račun krovne konstrukcije	1971. 1981.
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
1651.	- " -	RKT župni ured Jug II. Mljetska ulica 57	Glavni projekt: - instalacije	1971.

1652.	RKT »Sv. Petra i Pavla«	B. Adžije 1	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - elektroinstalacije - dogradnja - vodovod i kanalizacije - centralno grijanje - KTS 161	1987. 1987. 1987. 1987. 1987. 1976.
		Trg Marina Držića	Glavni projekt: - geotehnički izvještaj	
1653.	RKT župni ured Svete Obitelji	Paška 35a	Glavni projekt: - priključak plina	
	RKT župni ured Osijek	Moravska ulica 36	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio - fasada	1964. 1966.
		Zvečevska ulica 17	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	RKT župni ured Čepin	Kapela na groblju Čepin	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1966.
	ŽKT župni ured Petrijevci/Josipovac	Stambene poslovne zgrade Josipovac	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1968.
	ŽKT župni ured Tenje	Vjeronaučne prostorije, Tenje	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1986.
	SRPSKA PRAVOSLAVNA CRKAVA	Sv. Dimitrije Dalj	Glavni projekt: - elaborat sanacije tornja	1979.
	SRPSKA CRKVENA OPĆINA BIJELO BRDO SARVAŠ		Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	1970.

Š – ŠKOLE

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
2145.	Škola za obrazovanje stručnih kadrova »Đuro Đaković«	Trg V. Nazora 9	Glavni projekt: - centralnog toplovodnog grijanja - kućne toplinske stanice - električne instalacije i uzemljenja kućne toplinske stanice	1977. 1978. 1978.

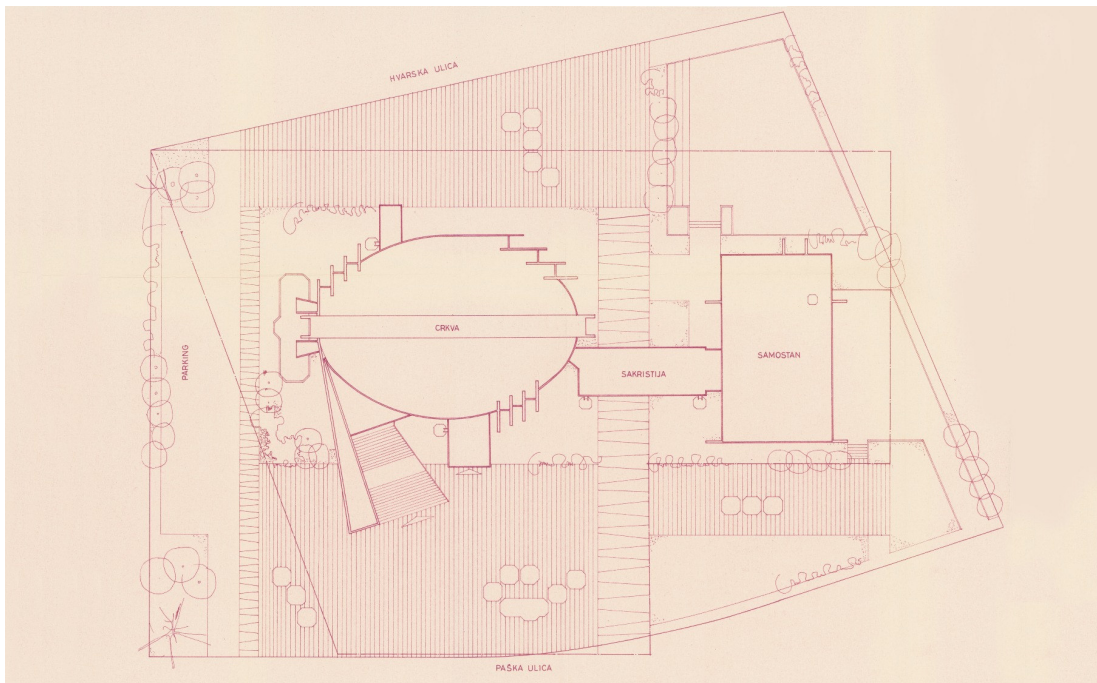
			- adaptacije prostorije za toplinsku podstanicu	1978.
		Dvorana za tjelesni odgoj i radionice sa skloništem Trg V. Nazora 9	Glavni projekt: - elaborat o mjerama zaštite na radu	1978.
			- instalacije vodovoda, kanalizacije, vatroobrane, kućne instalacije te priključci	1978.
2146.	- " -		- instalacije centralnog grijanja i ventilacije	1978.
			- električne, gromobranske, telefonske, interfonske i signalne instalacije	1979.
		Sklonište	Glavni projekt: - električne, antenske i telefonske instalacije	1979.
			- filtroventilacije skloništa	1979.
	Viša Ekonomska škola Osijek	Gajev trg 7	Glavni projekt: - proširenja	1961.
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
2147.	Elektrometalski školski centar	Istarska bb Osijek	Glavni projekt: - rekonstrukcije centralnog grijanja	1970.
			- vrelovoda i toplifikacije	1979.
2148.	- " -	Učionice s praktikumima i radionicama Istarska bb Osijek	Glavni projekt: - izvedbeni dio	1978.
			- statički račun	1978.
			- plan instalacije slabe struje	1978.

U – UGOSTITELJSKI OBJEKTI I PODUZEĆA

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
2221.	»Baranja«	Lokal Šamačka 20	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio	
	»Beograd«	Restoran Šamačka bb	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio- adaptacija	1965.
	»27 JULI«	Lokal Bulevar JNA 19	Glavni projekt: - uređenje novog portala	1964.

	»Lovački rog«	Lokal Bilje	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio- adaptacija	1967.
	Riblji restoran	Ribarska ulica /Trg Slobode	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio- adaptacija - izgradnja zimskog vrta i terase	1966. 1966.
2222.	Ugostiteljsko poduzeće »GORNJI GRAD«	»Lovački Gundulićeva	rog« Glavni projekt: - arhitektonsko građevinski dio- adaptacija restorana - instalacije grijanja	1971. 1971.
		Buffet »Papuk« Braća Radić b.b.	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio- adaptacija portala	1963.
		Ugostiteljska radnja »Šangaj« ugao Vinkovačke i Savske ulice	Glavni projekt: - uređenje i adaptacija mokrog čvora	1968.
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
	Ugostiteljsko poduzeće »OSIJEK«	»Bendeković« Vukovarska 121	Glavni projekt: - centralno toplovodno grijanje - prevođenje kotlovnice na loženje plinom	1973. 1987.
		Restoran-snack bar Strossmayerova 16	Glavni projekt: - projekt napajanja el. energijom, el. instalacije, rasvjeta, utičnica i ostala trošila, instalacije telefona, antena i ozvučenja	1987.
	Ugostiteljsko poduzeće »TURIST« Trg Srdana Petrova	Prodavaonica	Glavni projekt: - adaptacija	
	Ugostiteljsko poduzeće »BARANJA« Šamačka 26	Prostorije Radićeva 34	Glavni projekt: - arhitektonsko-građevinski dio- adaptacija	

RKT župni centar s crkvom u Osijeku – situacija (1971)

PODSERIJA INFRASTRUKTURA

Treća *podserija infrastruktura* (122 fascikla; 14 dužnih metara) sadržava projekte razvrstane prema vrsti infrastrukture, koji se odnose na veće područje ili na više ulica. Podserija infrastrukture razvrstana je na sljedeće skupine: elektrifikacija, plinovod i plinifikacija, toplovod i vrelovod, vodovod, kanalizacija, telefon, prometnice, kanali i obrambeni nasipi. Sva je projektna dokumentacija izrađena na ozolit kopijama i papiru. Projekti infrastrukture potječu 1963.–1989. godine. Pri opisu ove podserije poštivani su istovjetni elementi opisa: *investitor – lokacija – vrsta projekta – godina*. Dio projektne dokumentacije infrastrukture za koje se može točno odrediti lokacija i koji se odnose isključivo na jednu ulicu ili blok odloženi su i nalaze se u podseriji stambenih objekata. Projekti infrastrukture koji se odnose na više ulica, blokova, dijelova grada i više prigradskih naselja sređeni su zasebno unutar podserije infrastrukture. U skupini elektrifikacije, projekti za koje se nije mogla točno odrediti lokacija, složeni su kronološki te je upisan i broj građevinske dozvole. Unutar skupine prometnica nalaze se i projekti podvožnjaka, nadvožnjaka, tramvajske pruge, biciklističke staze te projekti lijeve i desne obale Drave. Zato što projekti obuhvaćaju više naselja ili objekata, za ovu je podseriju izrađeno kazalo objekata infrastrukture, ali i kazalo infrastrukture unutar naselja, kao i popis kratica.

Donosi se nekoliko primjera projekata infrastrukture iz skupine elektrifikacija:

INFRASTRUKTURA

Elektrifikacija, Plinovod i plinifikacija

ELEKTRIFIKACIJA

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
-------	------------	-----------------	----------------	--------

2253.	ELEKTROSLAVONIJA OSIJEK	DV ¹¹ 35 KV Ernestinovo-Laslovo	Glavni projekt: - električni dio	1979.
2254.	- " -	DV 35 KV Ernestinovo-Laslovo	Glavni projekt: - građevinski dio	1979.
2255.	- " -	DV 35 KV Osijek 2 - Ernestinovo	Glavni projekt:	1977.
2256.	- " -	TS 35/10 kV Laslovo	Glavni projekt - željezne konstrukcije	1978.
		TS 35/10 kV Laslovo	Glavni projekt: - zgrade postrojenja	1978.
2257.	- " -	TS 35/10 kV Laslovo	Glavni projekt: - prateći objekti	1978.
			Glavni projekt: - zgrade pogonskog osoblja	1978.
			Glavni projekt: - telekomunikacijski uređaji	1978.
2258.	ELEKTROSLAVONIJA OSIJEK	TS 35/10 kV Laslovo	Glavni projekt: - gromobranske instalacije i rasvjete	1978.
			Glavni projekt: - pomoćni uređaji	1978.
			Glavni projekt: - postrojenja 35kV i 10kV	1978.

PLINOVOD I PLINIFIKACIJA

Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
2286.	INA NAFTAPLIN ZAGREB	Plinovod Donji Miholjac – Josipovac	Glavni projekt: - trasa plinovoda i prijelaz ispod vodotoka - prijelaz plinovoda preko Karašice - prijelaza plinovoda preko kanala Crni Fok - prijelaza plinovoda preko Poganovačko-kravičkog kanala	1975. 1975. 1975. 1975.
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA
2287.	- " -	Plinovod Donji Miholjac - Josipovac	Glavni projekt: - prelaza plinovoda ispod cesta - prelaza plinovoda ispod željezničke pruge - objekte na trasi plinovoda	1975. 1975. 1975.
2288.	- " -	Plinovod Donji Miholjac - Josipovac	Glavni projekt: - strojarski - uzemljenje	1975. 1975.

¹¹ DV – dalekovod.

			- uzemljenja i gromobranska zaštita	1975.	
2289.	ELEKTROSLAVONIJA OSIJEK	Plinska mreža grada Osijeka	Glavni projekt: - strojarski dionica 1 - građevinski dionica 3 - strojarski dionica 3 - građevinski dionica 4 - strojarski dionica 4 - građevinski dionica 7 i 8 - strojarski dionica 7 i 8	1976. 1976. 1977. 1977. 1977. 1976. 1976.	
2290.	- " -	Plinska mreža grada Osijeka - dionica za JUG II	Glavni projekt: - strojarski	1978.	
		Plinska mreža grada Osijeka - dionica Divalentova-JUG II	Glavni projekt: - građevinski	1978.	
	INA NAFTAPLIN ZAGREB	Priključni plinovod od MRS ¹² 1 do sušare instituta »PZJ«	Glavni projekt:	1976.	
		Priključni plinovod od MRS 2 do »PZC« novi institut	Glavni projekt:	1976.	
2291.	ELEKTROSLAVONIJA OSIJEK	Plinska mreža grada Osijeka - dionica do pogona »OLT«	Glavni projekt: - strojarski - izvedbeni projekt odorizacije	1978. 1980.	
Fasc.	INVESTITOR	OBJEKT/LOKACIJA	VRSTA PROJEKTA	GODINA	
2292.	- " -	Glavni napojni plinovod dionica MRS - »OLT«	Glavni projekt: - katodna zaštita - idejno rješenje plinifikacije grada Osijeka	1979. 1976.	1979.
2293.	- " -	Plinovod kroz istočnu industrijsku zonu	Glavni projekt: - glavni građevinski projekt - glavni strojarski projekt	1980.	1980.
		Glavni plinovod do »Frigisa«-a	Glavni projekt: - strojarski	1980.	
		Glavni plinovod do »Frigisa«-a	Glavni projekt: - građevinski	1980.	
		Plinovod do »Frigisa«-a	Glavni projekt: - strojarski	1980.	
		Plinovod do »Frigisa«-a	Glavni projekt: - građevinski	1980.	

¹² MRS – mjerna redukciona stanica.

2294. - " -	Visokotlačni i niskotlačni plinovod s DRS ¹³ -om u naselju uz Tenjsku cestu	Glavni projekt: - građevinski - strojno energetska	1987. 1987.
	Distributivni plinovod spoj od Miljanovićeve do Umaške ulice	Glavni projekt: - građevinski - strojno energetska	1987. 1987.
	Glavni distributivni plinovod u Ulici Anke Butorac i priključni plinovod za stambeno naselje »Prokopije Uzelac«	Glavni projekt: - građevinski - strojarski	1980. 1980.

IZVORI I LITERATURA:

Fond HR-DAOS-73 Skupština općine Osijek (1963.–1989.)

Jukić, T., Pegan, S., *Prostorni i urbanistički razvoj Osijeka* (Kritika i prijedlozi). Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet, Zagreb, 2001.

Mišćević, R., *OSIJEK urbanistički plan*, Općinska skupština Osijek, Zagreb, 1965.

ISAD(G) – Opća međunarodna norma za opis arhivskoga gradiva, II. izdanje, Zagreb 2001.

Božić-Drljača, V., Matić, V., *Projektna dokumentacija iz fondova Državnog arhiva u Osijeku*, Prostor, Zagreb, 2(18), 7(1999), str. 281–290.

Summary

PROJECT DOCUMENTATION OF THE FONDS OSIJEK MUNICIPALITY ASSEMBLY IN THE STATE ARCHIVES IN OSIJEK

The paper presents the work done arranging the Project documentation series of the fonds HR-DAOS-73 Skupština općine Osijek (Osijek Municipality Assmibly). The project documentation was handed over by Osijek-Baranya County, e.g. County executive's office – Registry, in 1998. The acquired materials were created by Department for communal and building matters (Section for urban planning), as well as by Committee for urban planning, building, housing and communal matters of Osijek Municipality.

All parts of the City of Osijek – Gornji grad, Donji grad (Upper and Lower Town), Retfala, Industrijska četvrt (Industrial district), Jug I and II (South I and II), Blok centar I and II (Block centre I and II), Sjenjak etc. – are represented in the project documentation of the archives of Osijek Municipality Assembly.

The project documentation was created in the period between the years 1963 and 1989. The acquired materials weren't accompanied by any office registers, they didn't show an original order, and so they were arranged according to the new order established during

¹³ DRS – distributivno regulaciona stanica.

processing and arrangement in the Archives. This manner of arrangement required the production of a calendar.

Most of the project documentation concerns housing projects, public building projects and infrastructure projects. Among public building projects several project groups created according to the object's purpose stand out, such as: churches, kindergartens, homes, faculties, sports objects, schools and catering establishments.

Location and building permits and certificates of occupancy were issued based on this project documentation. Because of its extraordinary importance, the project documentation is listed in a calendar.

Keywords: *State Archives in Osijek, Osijek Municipality Assembly, project documentation, housing objects, public objects, infrastructure, finding aid*

Translated by Tomislav Čepulić